

Obraćanje zamjenika Visokog predstavnika Patricea Dreiskog, voditelja Ekonomskog odjela OHR-a, na konferenciji o reviziji javnog sektora: “Nepoštivanje revizorskih izvještaja ugrožava proces tranzicije BiH”

Parlamentarna skupština BiH

Dame i gospodo,

Državni i entitetski revizori počeli su izazivati pravu buru u javnosti.

Ali ta bura još uvijek nije dovoljno jaka.

Bez obzira na skandaloznost ovih izvještaja – krađa, nekompetentnost, neadekvatno upravljanje – ogorčenje javnosti koje obično uslijedi nakon objavljivanja revizorskih izvještaja traje, čini se, svega nekoliko dana.

Nakon što se bura smiri, političari, ravnatelji raznih odbora i ostali pripadnici tih krugova vraćaju se svome poslu kao da se ništa nije dogodilo.

Ovo nije samo razlog za nezadovoljstvo.

Ovo je tragedija.

Za Bosnu i Hercegovinu i njezine građane.

Nizom revizija provedenih u državnim i entitetskim ministarstvima utvrđeno je da se oskudna finansijska sredstva – a poznato vam je da u mnogim ministarstvima uposleni moraju stati u red za korištenje zajedničkog računala – dakle, oskudna sredstva koriste se za održavanje luksuznih vozničkih parkova za rukovodioce ili za financiranje raskošnih putovanja ministara i njihovih najbližih suradnika, umjesto da se ulažu u učinkovitiji i produktivniji rad ministarstava.

Nizom revizija provedenih u javnim poduzećima utvrđeno je postojanje prakse korupcije i nekompetentnosti. Ova poduzeća – telekom, komunalne usluge, šumska gazdinstva – trebala bi biti od najvećeg značaja za gospodarstvo BiH koje je u razvitku. Umjesto toga, u mnogim slučajevima ona predstavljaju samo komercijalni teret, omču oko vrata koja i druga poduzeća dovodi u isto stanje. To je skandalozno, a građane ove zemlje košta milijune KM izgubljenih prihoda. To ih također košta radnih mjesta. Kada potencijalni ulagači vide, na primjer, da poduzeća u sektoru telekomunikacija ili distribucije električne energije nisu konkurentna, oni to smatraju barometrom ekonomije u cjelosti, i svoj novac ulažu drugdje.

Dosadašnji neuspjeh revizija da izazovu dovoljno snažnu reakciju javnosti i trajno nezadovoljstvo, da prouzroče korjenitu i sveobuhvatnu reformu sustava upravljanja u institucijama vlasti i javnim poduzećima, predstavlja stvarnu opasnost za ekonomsku tranziciju BiH u cjelosti.

Revizori sve češće svoj posao rade hrabro i odlučno. Revizorski izvještaji su temeljiti i kritički i sadrže konstruktivne preporuke.

Kada tijela vlasti odluče ignorirati ove preporuke, i kada uspiju proći nekažnjeno s takvim nepoštivanjem procedure, ozbiljno narušavaju vjerodostojnost procesa revizije.

Građani čvrsto vjeruju da se u stvarnosti ništa ne mijenja u

BiH. Oni koji su uhvaćeni na djelu, sa rukama “u kasi”, a uspjeli su izbjeći kritiku ili kaznu, pretpostavljaju da opet mogu slobodno zagrabiti “u kasu”.

Mehanizmi pomoću kojih se preporuke revizora mogu pretvoriti u učinkovite mjere već postoje.

Ali još nisu stavljeni u funkciju.

Na praktičnoj razini, potrebno je da svima bude jasno koja je uloga tužiteljstava.

To moraju shvatiti političari, mediji i javnost.

Kada se razotkrije kazneno djelo, tužitelj preuzima tamo gdje su revizori stali.

Međutim, do sada je broj kaznenih predmeta pokrenutih na temelju revizorskih izvještaja bio nesrazmjerno nizak.

Bilo bi izuzetno korisno kada bi se na ovoj konferenciji utvrdilo zašto je to tako.

Kao drugo, poduzeća, ministarstva, politički čelnici i menadžeri moraju shvatiti da je svrha revizije *konstruktivna*. Cilj je da se ukaže na sve nedostatke u upravljanju te da se predlože mjere za njihovo uklanjanje. Revizija je, dakle, *usluga*.

Postoji samo jedan razlog koji mi pada na pamet zbog kojeg se preporuke revizorskih izvještaja ignoriraju ili izbjegavaju, a to je ako pripadnici postojećih interesnih skupina odluče da je njihov interes i dalje važniji od javnog interesa.

Kao što sam rekao, trenutna situacija je veoma opasna. Ne možemo si priuštiti luksuz da na ovoj konferenciji razgovaramo o teoretskim mehanizmima. Učinkovite i djelotvorne revizije jesu, odnosno trebale bi biti, ključni instrumenti napretka BiH u procesu ekonomske tranzicije.

Ako se takve revizije javno odbacuju i ne poštuju, kao što je do sada bio slučaj, cjelokupni projekt tranzicije bi mogao doći na loš glas.

Vjerujem da će se sudionici ove konferencije iskreno i otvoreno suočiti sa ovim problemom.

Hvala.